

ustvarjajo v morski puščini nove celine, še nima pravega pogleda. On jih pozna samo v toliko, v kolikor temelje v družbi. Do njih individualnih obrisov se ne dviga. Posamezne duševne velikane vidi samo s perspektive človeške družbe. Za ono, kar je pesnika neslo nad družbo in pred njo, kar ga je dvignilo nad čas, za oni sveti ogenj iz večnosti, ki ga je hranil poet v sebi čisto drugačnega nego drugi, dasi v posodi, podedovani od družbe in svojega časa, še nima zmisla sin evolucijskega svetovnega nazora.

V zadnjem času je Pypina v njegovi metodi še podprl in potrdil primer nemške literarne zgodovine, ki je v poslednji dobi izdelala disciplino, imenovano filologija, disciplino, ki je iz želje po razširjenju znanstvenega obsega in baze svoje, sprejela v področje svojega proučevanja vse, kar človeški duh pri njegovi rasti določa in barva, ter vsa dejanja in nehanja, ki v njih človek zapušča sledove svojega bistva.

Ali vse to, kar se tem potom odkriva in pridobiva, je sedanji literarni zgodovini samo sredstvo, ne namen; ji služi samo v to, da tem razločnejše sine iz nje edini nadprirodni stvarnik na zemlji — človeški duh. A to metodo, ki se sedaj prihaja do nje sistematično, je s svojim genijem že pred polstoletjem instinktivno našel francoski literarni zgodovinar Taine.

Tudi Pypin je čutil, da prihaja doba, ko se bo literarna zgodovina pisala drugače, in je to tudi izrazil v predgovoru k svojemu delu. A on sam je bil že završen in njegova figura na horizontu ruske kulture dorasla kot silna delavska moč, vzklila iz živih, polnosočnih semen, s krepko logično konstrukcijo uma in mirnim grupirujočim pogledom.

(Konec prihodnjič.)

Povratek.

Mladostni so jasni se dnevi A našli zvenelo so lice,
povrnili k meni nazaj . . . ugasle so našli oči . . .
prinesli mi rož in zelenja in strah jih je bilo samote —
in solnčnih so žarkov sijaj . . . strah bilo prečutih noči . . .

Zatonili spet so za gore,
cvet rožni so vzeli s seboj . . .
brez svita — vse mračno, otožno
nebo zdaj visi nad menoj. —

Kristina.